Sygnatura akt XII C 31/15

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Ewa Hoffa

Protokolant:Starszy sekretarz sądowy Krystyna Wojciechowska-Trawka

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2017 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa: 1/ J. P. /PESEL: (...), 2/ A. A. /PESEL: (...)/, 3/ E. P. /PESEL: (...)/, 3/ K. W. /PESEL: (...)/

przeciwko Skarbowi Państwa- (...) z siedzibą przy

ul. (...) w P.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powódek:

1/ J. P. kwotę 74.489,25 zł /siedemdziesiąt cztery tysiące czterysta osiemdziesiąt dziewięć złotych i dwadzieścia pięć groszy/, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 52.892,50 zł od dnia 22 lutego 2008 r. do dnia zapłaty,

- 21.596,75 zł od dnia 28 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

2/ A. A. kwotę 14.897,85 zł /czternaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt pięć groszy/, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 10.578,50 zł od dnia 22 lutego 2008 r. do dnia zapłaty,

- 4.319,35 zł od dnia 28 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

3/ E. P. kwotę 14.897,85 zł /czternaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt pięć groszy/, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 10.578,50 zł od dnia 22 lutego 2008 r. do dnia zapłaty,

- 4.319,35 zł od dnia 28 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

4/ K. W. kwotę 14.897,85 zł /czternaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt pięć groszy/, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 10.578,50 zł od dnia 22 lutego 2008 r. do dnia zapłaty,

- 4.319,35 zł od dnia 28 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

II. Oddala powództwo o roszczenia akcesoryjne nie objęte orzeczeniem o umorzeniu postępowania.

III. W pozostałej części postępowanie umarza.

IV. Nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi ponad kwotę tych kosztów poniesioną już przez powódki, natomiast obciąża go pozostałymi kosztami postępowania i z tego tytułu zasądza od niego na rzecz powódki J. P. kwotę 10.398 zł /dziesięć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt osiem złotych/, a na rzecz powódek: A. A., E. P. i K. W. po 2080 zł /dwa tysiące osiemdziesiąt złotych/ na rzecz każdej z nich.

/-/ E. Hoffa

Sygn akt XII C 31/15

UZASADNIENIE

Powodowie: J. P. i I. P., wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kwoty 84.628 zł zł odszkodowania obejmującego kwotę 42.900 zł odpowiadającą umniejszeniu wartości nieruchomości powodów, oraz kwotę 41.728 zł stanowiącą równowartość kosztów izolacji akustycznej z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, czyli od 10 grudnia 2005 r. do dnia zapłaty /k.1v, k.2 i k.12/.

I. P. zmarł dnia 26 marca 2007 r. i spadek po nim nabyła żona J. P. i córki: A. A., K. W. i E. P. po ¼ części /k.317- kserokopia postanowienia częściowego z 24 czerwca 2013 r. w sprawie (...) Sądu Rejonowego Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu/.

Powódki określiły wysokość roszczeń wskazując, że powódka J. P. domaga się zasądzenia na jej rzecz kwoty 52.892,50 zł, a każda z pozostałych powódek domaga się zasądzenia kwoty 10.578,50 zł.

Ponadto powódki wniosły o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.351 i 352/.

Jako podstawę prawną swych roszczeń wskazały art. 129 ust. 2 i art. 322-325 ustawy Prawo ochrony środowiska., a także art. 435 k.c. /k.354 i 355 k.c./.

Następnie powódki modyfikowały roszczenia /k.467, k.652 i 652v, oraz k.660/ ostatecznie wnosząc o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódek:

- J. P. kwoty 74.489,25 zł,

- A. A. kwoty 14.897,85 zł,

- E. P. kwoty 14.897,85 zł,

- K. W. kwoty 14.897,85 zł /określając zakres roszczeń odszkodowawczych z tytułu utraty wartości i koniecznych nakładów akustycznych- k.652v/, z odsetkami ustawowymi od 22 lutego 2008 r., a odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty każdej z tych kwot.

W pozostałej części cofnęły powództwa i zrzekły się roszczeń /k.652v i k.660/.

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez (...)w P.konsekwentnie wnosił o oddalenie powództwa i o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych / k.278 i 660/.

Wyraził zgodę na cofnięcie pozwu w w/w części /k.660/.

Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa, po stosownym zawiadomieniu dokonanym po podjęciu zawieszonego postępowania wskazała, że nie przystępuje do sprawy, bowiem nie ma do tego podstawy prawnej, ze względu na datę wszczęcia postępowania /k.349- pismo z 23 stycznia 2015 r./.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małżonkowie P. byli, na prawach ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, właścicielami nieruchomości o powierzchni 0,0338 ha położonej w P. przy ul. (...) zapisanej w księdze wieczystej (...) /k. 192- 198- odpis zwykły tej księgi wieczystej/

Na nieruchomości został w 1992 r wybudowany dom mieszkalny dwupiętrowy, podpiwniczony, przylegający z jednej strony do budynku mieszkalnego na sąsiedniej posesji /k.11- szkic położenia nieruchomości i budynku i jej opis na k.7 i 8 opinii biegłego B. W. z 28 sierpnia 2015 r.- plik przy okładce akt/.

Po wejściu w życie rozporządzenia Wojewody (...) Nr 40/07 z 31.12.2007 r. zmieniającego poprzednie rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P.- K. nieruchomość powódki została objęta strefą II obszaru ograniczonego użytkowania /uprzednio strefa (...) /k.184- mapa sytuacyjna/.

Wprowadzenie i obowiązywanie strefy ograniczonego użytkowania wiąże się z ograniczeniami prawa własności.

Jeśli chodzi o przeznaczenie terenu i sposób korzystania z niego, to w strefie II zakazana jest budowa szpitali, domów opieki społecznej i zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak internaty, domy dziecka itp., a także zakazane jest tworzenie obszarów A ochrony uzdrowiskowej.

Dopuszczalne jest lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej pod warunkiem zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

Wymagania techniczne dotyczące budynków polegają na zapewnieniu właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej /załącznik nr. 3 do w/w rozporządzenia nr 40/07/.

Rozporządzenie to określa, że strefa II to obszar na którym dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych i pozostałych źródeł hałasu związanych z funkcjonowaniem lotniska wynosi 50 dB /zewnętrzna linia strefy/ do 55dB /wewnętrzna linia strefy/.

Jest to poziom hałasu przekraczający 35 dB, czyli poziom hałasu nieszkodliwy dla zdrowia /k.21 opinii/.

Bezsporne jest, że lotnisko wojskowe w K. funkcjonowało już w okresie, gdy J. i I. P. nabyli do współwłasności w/w nieruchomość i wcześniej wybudowali dom mieszkalny, a na lotnisku stacjonowała eskadra samolotów MIG.

Ponieważ dom został legalnie wybudowany i nastąpił jego odbiór techniczny oczywiste jest, że spełniał on normy izolacyjności akustycznej obowiązujące w 1992 r. /k.660- zeznania biegłego J. W./

Bezsporne jest też, że ani małżonkowie P., ani następczynie prawne I. P. nie ponieśli nakładów zwiększających izolacyjność akustyczną domu mieszkalnego znajdującego się na tej nieruchomości

Skutkiem wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania jest stopień /procent/ utraty wartości nieruchomości o około 13 % i jest on stabilny, mimo upływu czasu /k.27- 33 opinii biegłego R. D./.

Ponieważ wartość nieruchomości, z uwzględnieniem obciążeń hipotecznych /k.7 opinii/, wynosiłaby 601.658,95 zł zarówno w styczniu 2004 r. jak i w lutym 2008 r. /k.31- 33 opinii biegłego - obliczenie wartości przy uwzględnieniu współczynników korygujących/, zatem zmniejszenie wartości nieruchomości w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania wynosiło ***78.216 zł*** /k.33 opinii biegłego R. D./.

Niezbędne nakłady przystosowujące w/w budynek mieszkalny do obciążeń hałasem lotniczym po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania i zapewniające odpowiedni klimat akustyczny w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej stanowią równowartość kwoty ***40.966,80 zł*** według cen z

2 września 2016 r. /k. 542-577- opinia biegłego J. W. z 2 września 2016 r. w szczególności k.559- 568/.

Wyżej wskazane rozporządzenie Wojewody (...) Nr. 40/07 z 31.12.2007 r. jest aktem prawnym nadal obowiązującym. Małżonkowie P. zażądali od pozwanego w piśmie z dnia 27 października 2005 r. zapłaty kwoty 42.900 zł z tytułu odszkodowania za utratę wartości nieruchomości i kwoty 41.728,71 zł jako odszkodowania za konieczność sfinansowania nakładów na odpowiednią poprawę izolacyjności akustycznej domu mieszkalnego /k.12 i 14- wniosek z potwierdzeniem nadania z informacją o dołączeniu kserokopii opinii biegłego/.

Prywatnie zlecona opinia z października 2005 r. wykonana wraz z kosztorysem przez (...) budownictwa (...) /k.11- 37- kserokopia/ pozwalała pozwanemu ocenić i zweryfikować roszczenia powodów. Nie były to więc gołosłowne żądania, a roszczenie należy uznać za wymagalne od tego czasu.

Dnia 9 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu wydał w sprawie (...) postanowienie o dziale spadku po I. P. i podziale majątku wspólnego jego i J. P. w którym min. przyznał powódce J. P. na wyłączną własność wyżej opisaną nieruchomość /k. 123 i 124 akt (...)/.

Wartość nieruchomości określona została w tym postanowieniu na 400.000 zł, a Sąd Rejonowy określił ją na podstawie oświadczenia wnioskodawczyni i uczestniczek postępowania, oraz ich zgodnych wniosków co do sposobu działu spadku i podziału majątku wspólnego.

Uczestniczki postępowania nie żądały od wnioskodawczyni spłat, a w postanowieniu nie wskazano, jako aktywów spadku, roszczeń dochodzonych w niniejszym postępowaniu.

Było to oczywiste w sytuacji, gdy niniejsze postępowanie było w toku, a wysokość ewentualnie zasądzonych w przyszłości kwot była nieznana.

Spadek po I. P. nabyła jego żona J. P. i córki: A. A., K. W. i E. P. po ¼ części /k.317- kserokopia postanowienia częściowego z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie(...)Sądu Rejonowego Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu/.

W dacie otwarcia spadku J. P. była współwłaścicielką w/w nieruchomości, a po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku stała się współwłaścicielką w 5/8 części /1/2+1/8/ skoro w skład spadku po I. P. wchodziła ½ udziału we współwłasności nieruchomości.

Pozostałe powódki nabyły współwłasność po 1/8 części dla każdej z nich.

Ponieważ roszczenia powódek wynikają z prawa współwłasności i praw spadkowych niniejsze roszczenia były im należne według wyżej opisanych udziałów w majątku spadkowym.

Po zsumowaniu ustalonych kwot odszkodowania z tytułu spadku wartości , czyli 78.216 zł i z tytułu koniecznych nakładów dotyczących ochrony akustycznej, czyli 40.966,80 zł należne odszkodowanie wynosi 119.182,80 zł.

Na rzecz J. P. przypada 5/8 tej kwoty, czyli 74.489,25 zł, a na rzecz pozostałych powódek po 1/8 tej kwoty, czyli po 14.897,85 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie w/w dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały, a sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować je z urzędu.

Opinia biegłego R. D. 28 sierpnia 2015 r. /skoroszyt w przeźroczystej oprawie przy okładce akt/ wraz z zeznaniami tego biegłego /k.470-472/ stanowiły materiał dowodowy przydatny dla rozstrzygnięcia sprawy.

Opinia każdego biegłego stanowi hipotezę przy tego typu stanie faktycznym, jednak ważne jest, żeby uwzględniała wyczerpująco wszelkie istotne okoliczności i wydana została w oparciu o jak najszerszą wiedzę dostępną w dacie jej wydania.

Opinia biegłego R. D., wraz z jego zeznaniami, spełniają te kryteria, są konkretne i pozbawione wewnętrznych sprzeczności.

Opinia biegłego J. W. z 2 września 2016 /k.541- 578/ wraz z zeznaniami tego biegłego /k.659- 660/ również są przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto są logiczne, a opinia w sposób rzeczowy i wyczerpujący odpowiada na pytania sądu zawarte w tezie dowodowej.

Ze względu na to, że okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały wyjaśnione sąd zaniechał przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron zwłaszcza, że zeznania informacyjne powódki J. P. /k.252- 253/ nie wskazywały w zasadzie okoliczności istotnych dla meritum sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Jeśli chodzi o wskazanie przez powodów art. 435 k.c. w związku z art. 322 p.o.ś. jako podstawy prawnej roszczenia, to przepisy te nie mogą, w ocenie sądu znaleźć zastosowania w sytuacji, gdy wskazana szkoda wynika z funkcjonowania lotniska wojskowego.

Lotnisko nie jest „przedsiębiorstwem wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody", bowiem obrona powietrzna kraju nie jest działalnością gospodarczą przedsięwziętą dla osiągnięcia zysku, ani przejawem przedsiębiorczości w tym rozumieniu.

Podstawą prawną roszczenia może być więc wyłącznie art.129 ust. 2 ustawy Prawo o ochronie środowiska.

Przepis art.129 ust.2 u.p.o.ś. stanowi, że w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. W myśl ust.4 tego przepisu z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1-3, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia, lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Według art. 136 ust.1 u.p.o.ś. w razie ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania właściwymi w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości są sądy powszechne. Ustęp 2 tego przepisu stanowi, iż obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania.

Niewątpliwie powodowie wystąpili z roszczeniami w terminie wskazanym przez ustawę, a wyżej wskazany przepis nie niweluje możliwości rozszerzenia żądań pod względem ich wysokości

Wskazać jednak należy, iż strona powodowa początkowo dokonała błędnej interpretacji art. 129 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska albowiem oparła swe roszczenie odszkodowawcze w zakresie utraty wartości nieruchomości tylko na tzw. związku normatywnym t.j. przyjęciu, iż samo wprowadzenie strefy ograniczonego użytkowania rozporządzeniem nr 82/03 Wojewody (...) z dnia 17 grudnia 2003 r. i objęcia tą strefą w/w nieruchomości samoistnie doprowadziło do spadku wartości tej nieruchomości.

W swych zeznaniach informacyjnych powódka twierdziła, że zamierza sprzedać nieruchomość ze względu na dokuczliwość hałasu czynionego przez samoloty typu F 16 /k.252 i 253/.

Jak już podano powyżej, zgodnie z przywołanym wyżej przepisem (ust.1) jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W ustępie 2 wskazanego przepisu podaje się, iż w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda zaś obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z wykładni gramatycznej (językowej) obu przepisów wynika, iż ustawodawca zasadności roszczenia o wykupienie nieruchomości, czy też roszczenia odszkodowawczego w związku

ze zmniejszeniem wartości nieruchomości, nie uzależnia od samego faktu wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania. W obu ustępach przywołanego wyżej przepisu mówi się o „związku z ograniczeniem".

Powstaje pytanie, czy odszkodowanie należy zasądzić tylko w sytuacji, gdy na skutek wprowadzenia strefy ograniczonego użytkowania właściciel musiał zaprzestać dotychczasowego sposobu użytkowania nieruchomości np. prowadzenia przedszkola, lub domu opieki ponosząc szkodę, czy ograniczenia należy rozumieć jako niemożność swobodnego korzystania z nieruchomości w sposób określony w art. 140 k.c. na przykład założenia przedszkola, lub domu opieki i prowadzenia tej działalności.

Należało też ocenić, czy szkodą nie jest spadek wartości nieruchomości wynikający z tego, że wprowadzenie ograniczeń korzystania i szczególnych wymagań technicznych dla budynków mieszkalnych zawęziło krąg potencjalnych nabywców nieruchomości i obniżyło oferowane przez nich ceny.

Sąd uznał, że skutkiem wprowadzenia stref ograniczonego użytkowania jest uszczerbek w majątku powódek.

Powódki wykazały związek pomiędzy ograniczeniami wprowadzonymi przez w/w rozporządzenie Wojewody (...) nr. 40/07, a zmniejszeniem wartości wyżej opisanej nieruchomości.

Z w/w rozporządzenia nie wynika, by wprowadziło ono jakiekolwiek ograniczenie w dotychczasowym sposobie korzystania z przedmiotowej nieruchomości. Jest ona zabudowana domem mieszkalnym i nadal może być wykorzystywana w tym charakterze. Występowanie zjawiska hałasu jest okolicznością faktyczną, pozostającą jedynie w związku funkcjonalnym z wprowadzeniem strefy ograniczonego użytkowania. Roszczenie odszkodowawcze w ramach 129 ust. 2 u.p.o.ś, oparte jest o związek z ograniczeniem sposobu korzystania w rozumieniu prawnym i faktycznym. Zatem sam hałas na podstawie przywołanego przepisu, jakkolwiek jest to oczywiście zjawisko niepożądane i szkodliwe, nie otwiera drogi do kompensacji rzekomej szkody z tego tytułu, bowiem wykraczałoby to poza dyspozycję powołanego przepisu. Faktyczne przekroczenie poziomu hałasu jest bowiem niezależne od ograniczeń wprowadzonych w/w rozporządzeniem.

Trafne są twierdzenia pozwanego, że lotnisko wojskowe funkcjonuje i emituje hałas od kilkudziesięciu lat i budując dom mieszkalny na nieruchomości w okolicach lotniska powódka J. P. i poprzednik prawny powódek musieli się liczyć z tym, że konieczne będzie znoszenie hałasu.

Powódki wykazały jednak, w toku niniejszego postępowania, że położenie nieruchomości w strefie II skutkowałoby niemożnością uzyskania ceny, którą powódki mogłyby wynegocjować, gdyby strefy nie wprowadzono.

Po wprowadzeniu strefy położenie nieruchomości z których użytkowaniem wiążą się ograniczenia wynikające, przede wszystkim z poziomu hałasu skutkuje mniejszym zainteresowaniem ze strony ewentualnych nabywców i żądaniami obniżenia ceny.

Obowiązek poniesienia nakładów zwiększających ochronę akustyczną domu mieszkalnego na nieruchomości jest niezależny od poziomu hałasu emitowanego w poszczególnych okresach nasilenia, lub czasowego ograniczenia ruchu samolotów w tym przelotów myśliwców F- 16. Wynika on z faktu, że wprowadzenie strefy ograniczonego użytkowania przymusza właścicieli nieruchomości do znoszenia hałasu bez możliwości żądania o jego ograniczenia np. poprzez wystąpienie z powództwem o ochronę dobra osobistego.

Powódki poniosły więc konkretną szkodę, uszczerbek w mieniu, w łącznej wysokości 119.182,80 zł jak wykazano powyżej.

Zawarte w opinii biegłego R. D. informacje dotyczące utraty wartości nieruchomości położonych w okolicy lotnisk cywilnych /k.24- 26 opinii/ mają charakter pomocniczy.

Przyjęte przez biegłego 13% jako wskaźnik spadku wartości sąd ocenił jako prawdopodobny w niniejszym stanie faktycznym.

Ścisłe określenie szkody zarówno w przypadku, gdy właściciel musiałby zmienić sposób korzystania z nieruchomości jak i w przypadku, gdy musiałby obniżyć cenę, żeby nieruchomość sprzedać jest niemożliwe, zatem należy zastosować art. 322 k.p.c. mimo, że spadek wartości ustalono tak dokładnie jak to było możliwe.

W punkcie I wyroku zasądzona więc została suma kwoty odszkodowania za spadek wartości nieruchomości opartej na rozważeniu wszelkich okoliczności sprawy i to na podstawie art. 129 ust.2 ustawy Prawo ochrony środowiska w związku z art. 322 k.p.c. i kwoty odszkodowania w zakresie nakładów koniecznych dla odpowiedniej ochrony akustycznej na podstawie art. 136 ust.3 w związku z art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, a także w związku z art. 1035 k.c. i 43§1 k.r.o.

Ponieważ art. 435 k.c. nie mógł zostać zastosowany, jako statio fisci pozwanego zobowiązane do zapłaty wskazany został wyłącznie (...) w P.

Między datą sporządzenia opinii, a datą orzekania minął okres nie wpływający na istotną zmianę cen nieruchomości tym bardziej, że ilość transakcji w tym rejonie jest znikoma.

Art. 363§2 k.c. wskazuje, że wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że zaistniały szczególne okoliczności wymagające przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Takie szczególne okoliczności zaistniały w niniejszej sprawie.

Żądając odszkodowania z konkretnie wskazanych tytułów i w konkretnie podanych kwotach powodowie przesłali pozwanemu odpis opinii sporządzonej przez inżyniera budownictwa, która mogła być przez pozwanego zweryfikowana, a żądane odszkodowanie wypłacone w całości, lub w części.

Postępowanie po śmierci I. P. było przez wiele lat zawieszone, następczynie prawne zmarłego powoda przeprowadziły sprawę dotyczącą praw spadkowych bez istotnej zwłoki.

Po porównaniu daty złożenia wniosku o zapłatę odszkodowania i daty złożenia pozwu z datą orzekania nasuwa się oczywisty wniosek, że określenie odsetek za opóźnienie od daty orzekania, lub dat wydania poszczególnych opinii byłoby niesłuszne.

Odsetki ustawowe zasądzono na podstawie art. 481§1 i 2 k.c. w związku z art. 476 k.c. Określenie początkowej daty ich naliczania stanowi datę pośrednią między doręczeniem pozwanemu wezwania o zapłatę kwoty 84.528,71 zł pierwotnie dochodzonej w listopadzie 2005r, a dniami doręczenia odpisów poszczególnych opinii /k.424- zpo z 18.09.2015 r., k.589- zpo z 4.10.2016 r./ i związanych z tym rozszerzeniami żądań pozwu w zakresie roszczeń zgłoszonych co do zasady w wezwaniu o zapłatę /k.12- 14/.

Sąd ocenił, że zapłata przez pozwanego żądanej pierwotnie kwoty skutkowałaby tym, że powodowie nie domagaliby się żadnych odsetek zwłoki, a z pozwem jak k. 1- 3 w ogóle by nie wystąpili. Skutkami i ryzykiem odmowy wypłaty odszkodowań z obu tytułów nie sposób obciążyć strony powodowej.

W zakresie żądań objętych cofnięciem pozwu i zrzeczeniem się roszczenia sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 355§1 k.p.c. a w pozostałej części powództwo oddalił co dotyczy roszczeń akcesoryjnych związanych z cofniętą częścią powództwa głównego.

Opłata od pozwu, w ostatecznym wymiarze żądań wynosi 5998 zł, a koszty opinii biegłych, to kwoty: 4054,01 zł i 117,96 zł /k.416 i k.489- postanowienia o przyznaniu wynagrodzeń biegłemu R. D./, oraz 3484,27 zł /k.579- postanowienie o przyznaniu wynagrodzenia biegłemu J. W./. W sumie jest to kwota 13.654,24 zł.

Strona powodowa uiściła 1500 zł /k.66v/ i 1921 zł /k.525/ tytułem opłat od pozwu, a nadto kwotę 6000 zł zaliczki / k.411/. Łącznie jest to 9421 zł.

Pozwany żadnych kosztów dotąd nie poniósł.

Ponieważ pozwany przegrał sprawę w przeważającej części powinien zwrócić powódkom zapłacone przez nie koszty sądowe w kwocie 9421 zł i koszty zastępstwa procesowego.

Ze względu na nakład pracy pełnomocników obu stron należna im stawka z tytułu kosztów zastępstwa powinna być zwielokrotniona co najmniej do stawki dwukrotnej /§2 pkt. 1 i 2 i §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 202 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych- Dz. U. z 2013 r. poz. 490/. Po doliczeniu opłaty skarbowej jest to kwota 7217 zł.

Pozwany powinien zapłacić więc powódkom kwotę 16.638 zł na podstawie art. 100 k.p.c. zdanie drugie w związku z art. 105§1 k.p.c. (...)+ (...), czyli w ułamkach proporcjonalnych do zasądzonych części roszczenia.

W punkcie IV wyroku zasądzono więc na rzecz J. P. 10.398 zł /5/8/, a na rzecz pozostałych powódek po 2080 zł /1/8/.

/-/ E. Hoffa